

عنوان مقاله:

سیما، جبرئیل، منطق الطیر، الهی نامه، مصیبت نامه

محل انتشار:

یازدهمین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

سید امیرحسین مرتضائی - دکتری زبان و ادبیات فارسی، مدرس دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

جدال عقل و عشق از بنمایه های اساسی شعر کلاسیک فارسی به خصوص غزل فارسیست. در عاشقانه های شعر فارسی و نیز آثار عرفانی عقل و عشق موضوع بحث قرار گرفته اند. در میان تمام آثار کلاسیک ادبیات فارسی، برجسته ترین اثری که در آن عقل و عشق جمع آمده اند، دیوان حافظ است. در این مقاله کوشیده ایم جایگاه عقل و عشق را در دیوان خواجه شیراز تبیین کنیم. ابتدا به تعریف واژگانی و اصطلاحی دو واژه عقل و عشق پرداختیم. سپس عقل و عشق را در فلسفه و عرفان به اختصار توضیح دادیم. پس از آن واژگان عقل و عشق و واژه هایی که بر این دو دلالت دارند گزینش شدند و بعد به سراغ تمامی غزل های دیوان حافظ رفتیم و انواع کاربرد این واژه های را در غزل ها بررسی کردیم و در قالب نمودار نشان دادیم. ویژگی های عقل در دیوان حافظ را از دو چشم انداز اساسی یعنی عرفان و فلسفه برشمردیم و صفات اصلی این دو نوع عقل را بیان کردیم. انواع عشق و همچنین نسبت عشق با سایر موضوعها نظیر عیش ظاهری و تصوف بررسی شد. در نهایت بسامد کاربرد عقل و عشق را با یکدیگر مقایسه کردیم و مشخص گردید بسامد کاربرد عشق اختلافی قابل توجه با عقل دارد.

کلمات کلیدی:

عشق، عقل، دیوان حافظ، عرفان، فلسفه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1480940>

